

DORAK HAZİNESİ SKANDALI

Yazan: TURHAN AYTUL

2

The Sunday Times gazetesinin yazarı yazısında Arkeolog Mellaart'ın Dorak hazinelerini Ödemiş treninde tanıştığı Anna Papastrati adlı bir Rum kızının İzmir'deki evinde gördüğünü bildiriyor; ancak düğümün çözüm noktası olan evin nerede olduğu sualini aydınlatamıyordu. Yazarın ifadesine göre Mellaart evi hatırlamadığı iddiasını tekrarlıyordu...

BİR KURT MASALI...

«THE Sunday Times» gazetesinin yazarı Kenneth Pearson 6 ve 13 Kasım 1966 tarihlerinde Mellaart

konusunda, «Şu kurt masalını anlatıyordu: «James Mellaart kompartımanında oturan kız ancak bir so-

kak kadınının câzibesine sahipti. Kolundaki bilezik Mellaart'ın gözüne çarpmamış olsaydı, belki kıza bir daha bakmıyacaktı. Normal bir yolcu bu bileziği asla farketmezdi.

Bilezik Truva'da rastlanan tip-ten altınla süslüydü. Mellaart kendisini takdim etti ve bunu nereden bulduğunu sordu. Kız evden dedi. Bilezik evinde sahip olduğu bir koleksiyona aitti. Mellaart koleksiyonu görmek istiyordu. Kız teklifi kabul etti.

Tren İzmir'e vardığı zaman hava kararmıştı. Bu bakımdan eve gitmek için tuttukları yol iyi görünmüyordu. Bir taksi ile limana oradan da vapurla Karşıyaka'ya, oradan da yine bir taksi ile dar bir sokağa gittiler. Mellaart akşam yemeğine davet edildi. Yemek sırasında devamlı olarak bu koleksiyondan bahsettiler. Kız, İngilizceyi Amerikan aksanı ile konuşuyordu. Sonra bir çekmecedan bu koleksiyonu çıkarttı. Mellaart, heyecanı gizlemeye çalışıyordu. Görüşmeyi büyük bir dikkatle idare etti. Resim çekebilir miydi? Kız tereddüt etti. Sonra «hayır» dedi. Bu, başka insanların da eve girip hazinenin mevcudiyetini öğrenmesine yol açacaktı. Fakat kız arkeolog isterse koleksiyonun krokollerini çizileceğini söyledi. Koleksiyon masanın üstüne getirildi. Bunların arasında iki mezarlıktaki

İSTE ASIL GERÇEK

- 1 İzmir Emniyet Müdürlüğü kayıtlarında Anna Papastrati adına hiç bir şekilde rastlanmamıştır. Yine Usis ve Nato kayıtlarına göre 1958 yıllarında bu isimde bir insanın varlığına da rastlanmamıştır.
- 2 Kâzım Dirik caddesi 217 No.lu adres mevcut değildir.
- 3 Mellaart bu evde kızdın başka yaşlı bir adamın bulunduğunu, muhtemelen babası olduğunu söylemektedir. Hal- buki 1962 yılında benimle yaptığı konuşmada babasıyla birlikte yemek yediklerini söylemiştir. Aynı kayıt Mellaart'ın 3 Mayıs 1959 tarihinde Eski Eserler Genel Müdürlüğüne yazdığı mektupta da mevcuttur.
- 4 Arkeoloğlara göre, Mellaart'ın ifade ettiği gibi böyle bir kazının 1917 - 18 yılları arasında yapılması imkânsızdır. Çünkü kazıda en modern arkeoloji usulleri tatbik olunmuştur. Mellaart, yine 1962 yılında benimle yaptığı konuşmada kazının günümüzün şartlarına göre yapıldığını söylemiştir.
- 5 Mellaart'ın kızı gördüğünü söylediği Ödemiş - İzmir treni 1958 yılının sonbahar aylarında 17,45 de İzmir'e varmaktadır. Bu bakımdan karanlık olmaması gerekmektedir.
- 6 Mellaart'ın evi hatırlayamaması, dün de bildirdiğim gibi imkânsız bir şeydir. Çünkü bir adam ne kadar unutkan ve ne kadar heyecanlı olursa olsun, bu derece önemli bir hazineyi gördüğü evi unutmamasına imkân yoktur. Ayrıca Karşıyaka semti özellikleri itibarıyla hatırla kalacak bir yerdir.

İskeletlerin solmuş resimleri ve fotoğrafları vardı. Ayrıca ilmi olarak toplanmış, fakat kenarları yanık notlar bulunuyordu. Notlar Yunanca yazılmıştı. Kız notları tercüme etti. Böylece görüşme sabahın erken saatlerine kadar uzadı. Mellaart bu evde bir kaç gün kaldı. Koleksiyonun bütün resimlerini çizdi. Notları nakletti. Mellaart'a verilen iza- hata göre, bütün bunlar birinci dünya savaşından sonra Ege sahillerinin Yunan işgalinde bulunduğunda sırada elde edilmişti. Mezar taşları Dorak köyü civarında bulunmuştu. Bunlar, Yortan kültürünün kalıntıları idi. Ve Truva devletine aitti. Bu taşların birindeki tarhe göre milattan önce 3000 yılı yazılı idi.

UNUTULAN EV VEYA

YANLIŞ ADRES

İzmir'deki evde saatler geçtikçe koleksiyonun değeri anlaşıldı. Mellaart evden çıkmadan durmadan çalıştı. Sigara istediği zaman bile kız çıkıp aldı. Ve nihayet bir gece çalışması sona erdi. Mellaart daha önce tasar-

ladığı İzmir yakınındaki tet- kik gezisinden vazgeçti. Ertesi gün şafaktan önce istasyonu terketti. Kız kendisine koleksiyonun resimlerini göndermeyi vâ- detti. Ve bunları ne zaman yayımlayacağını daha sonra kendisine bildireceğini söyledi. Mellaart, bu buluşun heyecanı ile nerede kaldığını ve kızın kim olduğunu araştıramadığını söylüyor. Kızın adının Anna Papastrati, adresinin de 217 Kâzım Dirik sokağı olduğunu söyledi.

Mellaart diyor ki, «Lüzumsuz sual sormadım. Yanlış bir şey söylemekten korkuyordum. Hatırladığıma göre, birinci kattaki ufak bir odada yattım. Odanın bahçeye bakan bir penceresi vardı. Yemek odasının da bir balkonu bulunuyordu. Aşağıdaki mutfakta galiba birisi çalışıyordu. Diğer bir odada yaşlı bir adamın bulunduğunu sanıyorum. Belki de babası idi. Galiba do- layısıyla kızın İzmir'deki Usis veya NATO'da çalıştığını tahmin ediyordum.»

YARIN:

Mellart, neden yalan söyledim? diyor

SİZ DE
tabii ve bol
vitaminli
Dermojen
kullanın.

Dermojen

CİLDİ KORUR, BESLER,
YUMUŞATIR, CANLI VE
TAZE TUTAR